

**CONSILIUL
AUDIOVIZUALULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**THE AUDIOVISUAL
COUNCIL OF THE
REPUBLIC OF MOLDOVA**

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

MD-2012, Chisinau, V. Parcalab str., № 46
Tel: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

DECIZIA nr. 42/243
din 20 decembrie 2021

Cu privire la examinarea și avizarea proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative

Prin adresarea nr. 18-23-387-9099 din 17 noiembrie 2021, Cancelaria de Stat a Republicii Moldova a remis Consiliului Audiovizualului spre examinare și avizare *proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (număr unic 502/MIDR/2021)*, autor – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

Astfel, analizând proiectul de lege, în limita competențelor funcționale prevăzute de Codul serviciilor media audiovizuale nr. 174/2018, Consiliul Audiovizualului înaintează următoarele propuneri cu referire la Articolul I din proiectul de Lege ce vizează modificarea Codului serviciilor media audiovizuale (în continuare CSMA).

1. Consiliul Audiovizualului susține propunerea Ministerului în partea ce ține de alocarea mijloacelor financiare în vederea acordării suportului furnizorilor de servicii media audiovizuale aflați sub jurisdicția Republicii Moldova. Cu toate acestea, prevederile din proiectul de lege cu privire la modalitatea de alocare a mijloacelor financiare, procesul de stabilire a cuantumului etc. sunt ambigue.

Considerăm că prevederile de la pct. 1 din proiect ce se referă la noțiunea de „furnizor de serviciu media audiovizual tematic de interes public” și „serviciu media audiovizual tematic de interes public” și prevederile de la pct. 3 din proiect ce se referă la completarea art. 12 din CSMA cu alin. (3) urmează a fi excluse.

În acest sens, Consiliul Audiovizualului, după consultarea tuturor furnizorilor de servicii media, precum și a societății civile, va înainta un proiect autorităților cu drept de inițiativă legislativă, îndreptat spre susținerea tuturor furnizorilor de servicii media aflați sub jurisdicția Republicii Moldova.

Totodată, considerăm că noțiunile de „televiziune cu rezoluție standard” și „televiziune cu rezoluție înaltă” se referă la aspecte tehnice, prin urmare, ar fi relevant ca acestea să se regăsească în conținutul Legii comunicațiilor electronice, dar nu în CSMA.

2. Pct. 2 din proiectul de Lege, care prevede că: „Articolul 2 la alineatul (5), se completează cu litera d) cu următorul cuprins: „d) dreptul furnizorului de servicii media de a difuza aceste servicii pe teritoriul Republicii Moldova este prevăzut de un tratat internațional la care Republica Moldova este parte”, urmează a fi exclus sau reformulat din următoarele considerente.

Conform art. 1 din CSMA, „licență de emisie – act permisiv emis de către Consiliul Audiovizualului prin care unui furnizor de servicii media, aflat în jurisdicția Republicii Moldova, i se acordă dreptul de a difuza un anumit serviciu media audiovizual liniar”, iar potrivit art. 2 alin. (4) litera a) „Subiecți ai prezentului cod sunt: a) furnizorii de servicii media aflați în jurisdicția Republicii Moldova”.

Astfel, pentru a avea dreptul de a difuza un anumit serviciu media audiovizual liniar, furnizorul de servicii media urmează a fi suspus regimului de licențiere, care prevede unele obligații specifice în activitatea acestuia.

În conformitate cu prevederile CSMA, furnizorii de servicii media aflați în jurisdicția Republicii Moldova au obligația să respecte prevederile Codului și a altor acte normative, cum ar

fi: crearea programelor locale, dintre care cel puțin 80% urmează să fie în limba română; respectarea responsabilităților culturale, care prevăd că furnizorii sunt obligați să dubleze, sonorizeze și/sau subtitreze în limba română programele audiovizuale retransmise în alte limbi etc.

În conținutul Notei Informative, autorul proiectului a adus drept exemplu postul de televiziune „TV5 Monde”, invocând faptul că Consiliul Audiovizualului refuză eliberarea licenței de emisie ce ar permite postului respectiv să fie difuzat prin Multiplexul național.

Considerăm relevant să menționăm că respectivul post TV, în cazul în care va depune o cerere de eliberare a licenței de emisie și în eventualitatea în care o va obține, urmează să respecte prevederile legale și obligațiile pe care le are furnizorul de servicii media aflat în jurisdicția Republicii Moldova. Or, postul TV menționat supra are intenția să **fie retransmis** pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv prin intermediul Multiplexului național. La moment, „TV5 Monde” este retransmis prin intermediul distribuitorilor de servicii media audiovizuale.

3. Pct. 4 din proiect, care prevede completarea art. 25 din CSMA cu unele norme, considerăm că urmează a fi revizuit în întregime, deoarece, conform prevederilor CSMA și a Legii privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nr. 160/2011, Consiliul Audiovizualului eliberează licențe de emisie, iar potrivit definiției „*Licență de emisie – act permisiv emis de către Consiliul Audiovizualului prin care unui furnizor de servicii media, aflat în jurisdicția Republicii Moldova, i se acordă dreptul de a difuza un anumit serviciu media audiovizual liniar*”.

Difuzarea serviciului media audiovizual poate avea loc prin diverse mijloace electronice, cum ar fi: satelit, slot din multiplex, în cazul posturilor de radio – frecvență radio, prin intermediul distribuitorilor de servicii media, internet etc.

În cazul resurselor limitate ce aparțin statului, Consiliul Audiovizualului desfășoară concursuri prin care acordă dreptul furnizorilor de servicii media să utilizeze un slot din multiplex sau o frecvență radio pentru posturile de radio.

Astfel, este oportun ca alin. 2¹ – 2⁵ ale pct. 4 din proiect să fie reformulate, cu următorul cuprins.

„2¹ Dreptul de utilizare a sloturilor din Multiplex și/sau frecvențele radio pentru difuzarea serviciilor media audiovizuale de către furnizorii de servicii media este acordat de Consiliul Audiovizualului în bază de concurs, cu parametri tehnici din setul indicat în avizul organului central de specialitate al administrației publice.

2² Dreptul de utilizare a sloturilor din Multiplex și frecvențele radio pentru difuzarea serviciilor media audiovizuale de către furnizorii de servicii media este acordat pe perioada de valabilitate a licenței de emisie.

2³ Capacitatea disponibilă a multiplexului poate fi utilizată de furnizorii de servicii media în baza Deciziei Consiliului Audiovizualului și a licenței de emisie.

2⁴ Numărul furnizorilor de servicii media audiovizuale care vor utiliza un multiplex va depinde de posibilitățile tehnice ale multiplexului. Numărul furnizorilor de servicii media este stabilit în avizul organului central de specialitate al administrației publice, dar nu poate fi mai mic de 4 pentru televiziunea cu rezoluție standard și mai mic de 2 pentru televiziunea cu rezoluție înaltă.

2⁵ Serviciile media audiovizuale ale furnizorului public național de servicii media – Compania „Teleradio-Moldova”, și ale furnizorului public regional de servicii media – Compania „Gagauziya Radio Televizionu”, li se asigură posibilitatea includerii în multiplexul cu acoperire națională cu acces necondiționat, fără concurs. Cheltuielile de transmisiune a serviciilor media audiovizuale incluse în multiplex vor fi acoperite de furnizorul public de servicii media.”

4. După cum s-a menționat supra, Licența de emisie este un act permisiv. Revocarea dreptului de utilizare a slotului din multiplex nu echivalează cu retragerea licenței de emisie. Consiliul Audiovizualului, prin Decizia nr. 12/66 din 29.05.2020, a revocat dreptul de a utiliza slotul din rețeaua digitală terestră a Multiplexului A în cazul a 2 furnizori de servicii media care nu au utilizat slotul pe o perioadă îndelungată, deși au câștigat acest drept urmare a concursului. Respectiv, Consiliul nu a retras licența de emisie. Acești 2 furnizori de servicii media continuă să

activeze, iar serviciile media audiovizuale sunt difuzate prin intermediul distribuitorilor de servicii media și satelit.

Așadar, pentru a responsabiliza furnizorii de servicii media ce au câștigat dreptul de a folosi un slot din multiplex și în vederea utilizării acestui slot cu buna credință, considerăm că norma de la pct. 5 din proiect urmează a fi exclusă.

Totodată, propunem completarea pct. 4 din proiectul de lege, cu 2 alineate noi, cu următorul conținut: „2.⁷ *Furnizorii de servicii media care au câștigat dreptul de a utiliza un slot din multiplex au obligația să difuzeze serviciile media audiovizuale prin intermediul slotului în termen de maximum 1 lună de la data adoptării Deciziei Consiliului Audiovizualului prin care i-a fost acordat dreptul de utilizare a slotului. În cazul în care nu a început difuzarea în termenul respectiv, Consiliul Audiovizualului poate să revoce dreptul furnizorului de servicii media de a utiliza slotul din multiplex.*

2.⁸ *Furnizorul de servicii media poate solicita Consiliului Audiovizualului suspendarea difuzării serviciului media audiovizual pe o perioadă ce nu va depăși 3 luni. În cazul în care furnizorul de servicii media nu începe difuzarea prin multiplex în termen de 10 zile din ziua expirării termenului de suspendare, Consiliul Audiovizualului poate revoca dreptul furnizorului de servicii media de a utiliza slotul din multiplex.*”

5. Pct. 8 din proiect urmează a fi exclus, deoarece, conform prevederilor art. 2 alin. (4) din CSMA, „Subiecți ai prezentului cod sunt: a) furnizorii de servicii media aflați în jurisdicția Republicii Moldova; b) distribuitorii de servicii media aflați în jurisdicția Republicii Moldova; c) autoritatea de reglementare în domeniul serviciilor media audiovizuale; d) organele de supraveghere a activității furnizorilor publici de servicii media; e) furnizorii de servicii de platformă de partajare a materialelor video aflați în jurisdicția Republicii Moldova”, respectiv furnizorul de multiplex nu este subiect al CSMA.

6. Cu referire la Art. III din proiect, care prevede sistarea la 01 ianuarie 2022 a televiziunii în sistem analogic, în vedere asigurării accesului la serviciile media audiovizuale a populației, considerăm că Guvernul urmează să urgenteze procesul de achiziție a convertoarelor, pentru a fi redistribuite familiilor socialmente vulnerabile și procesul de informare a populației despre modalitățile de recepționare a televiziunii digitale.

În cadrul dezbaterilor publice, membrii Consiliului Audiovizualului au discutat mai multe chestiuni referitor la proiectul de lege supus avizării. Un aspect foarte important a ținut de termenul de sistare a televiziunii în sistem analogic, numărul familiilor socialmente vulnerabile care au obținut convertoare pentru a recepționa televiziunea digitală etc.

Totodată, membrul Consiliului Audiovizualului, Eugeniu Rîbca, a propus să fie modificat termenul de sistare a televiziunii în sistem analogic, de la 01 ianuarie la 31 martie 2022, propunere care nu a întrunit numărul necesar de voturi.

Ca urmare a dezbaterilor publice, în temeiul prevederilor art. 73-75 din Codul serviciilor media audiovizuale, adoptat prin Legea nr. 174/2018, **Consiliul Audiovizualului**

DECIDE:

1. A aproba și a prezenta Comisiei parlamentare cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media Avizul la proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative, conform Anexei (PRO (6): – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, T. CRESTENCO, O. DABIJA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA; CONTRA (1): E. RÎBCA).

2. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția juridică și reglementări.

3. Prezenta decizie va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Audiovizualului.

PREȘEDINTĂ

Liliana VIȚU-EȘANU

**CONSILIUL
AUDIOVIZUALULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**THE AUDIOVISUAL
COUNCIL OF THE
REPUBLIC OF MOLDOVA**

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

MD-2012, Chisinau, V. Parcalab str., № 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

Nr. ____ din ____ decembrie 2021

**Dnei Liliana NICOLAESCU-ONOFREI,
Președintă a Comisiei parlamentare cultură, educație,
cercetare, tineret, sport și mass-media**

AVIZ

În cadrul ședinței publice a Consiliului Audiovizualului din 20 decembrie 2021, Consiliul a examinat *proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (număr unic 502/MIDR/2021)*, autor – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și, în limita competențelor funcționale prevăzute de Codul serviciilor media audiovizuale nr. 174/2018, înaintează următoarele propuneri cu referire la Articolul I din proiectul de Lege ce vizează modificarea Codului serviciilor media audiovizuale (în continuare CSMA).

1. Consiliul Audiovizualului susține propunerea Ministerului în partea ce ține de alocarea mijloacelor financiare în vederea acordării suportului furnizorilor de servicii media audiovizuale aflați sub jurisdicția Republicii Moldova. Cu toate acestea, prevederile din proiectul de lege cu privire la modalitatea de alocare a mijloacelor financiare, procesul de stabilire a cuantumului etc. sunt ambigue.

Considerăm că prevederile de la pct. 1 din proiect ce se referă la noțiunea de „furnizor de serviciu media audiovizual tematic de interes public” și „serviciu media audiovizual tematic de interes public” și prevederile de la pct. 3 din proiect ce se referă la completarea art. 12 din CSMA cu alin. (3) urmează a fi excluse.

În acest sens, Consiliul Audiovizualului, după consultarea tuturor furnizorilor de servicii media, precum și a societății civile, va înainta un proiect autorităților cu drept de inițiativă legislativă, îndreptat spre susținerea tuturor furnizorilor de servicii media aflați sub jurisdicția Republicii Moldova.

Totodată, considerăm că noțiunile de „televiziune cu rezoluție standard” și „televiziune cu rezoluție înaltă” se referă la aspecte tehnice, prin urmare, ar fi relevant ca acestea să se regăsească în conținutul Legii comunicațiilor electronice, dar nu în CSMA.

2. Pct. 2 din proiectul de Lege, care prevede că: „Articolul 2 la alineatul (5), se completează cu litera d) cu următorul cuprins: „d) dreptul furnizorului de servicii media de a difuza aceste servicii pe teritoriul Republicii Moldova este prevăzut de un tratat internațional la care Republica Moldova este parte”, urmează a fi exclus sau reformulat din următoarele considerente.

Conform art. 1 din CSMA, „licență de emisie – act permisiv emis de către Consiliul Audiovizualului prin care unui furnizor de servicii media, aflat în jurisdicția Republicii Moldova, i se acordă dreptul de a difuza un anumit serviciu media audiovizual liniar”, iar potrivit art. 2 alin. (4) litera a) „Subiecți ai prezentului cod sunt: a) furnizorii de servicii media aflați în jurisdicția Republicii Moldova”.

Astfel, pentru a avea dreptul de a difuza un anumit serviciu media audiovizual liniar, furnizorul de servicii media urmează a fi suspus regimului de licențiere, care prevede unele obligații specifice în activitatea acestuia.

În conformitate cu prevederile CSMA, furnizorii de servicii media aflați în jurisdicția Republicii Moldova au obligația să respecte prevederile Codului și a altor acte normative, cum ar

fi: crearea programelor locale, dintre care cel puțin 80% urmează să fie în limba română; respectarea responsabilităților culturale, care prevăd că furnizorii sunt obligați să dubleze, sonorizeze și/sau subtitreze în limba română programele audiovizuale retransmise în alte limbi etc.

În conținutul Notei Informative, autorul proiectului a adus drept exemplu postul de televiziune „TV5 Monde”, invocând faptul că Consiliul Audiovizualului refuză eliberarea licenței de emisie ce ar permite postului respectiv să fie difuzat prin Multiplexul național.

Considerăm relevant să menționăm că respectivul post TV, în cazul în care va depune o cerere de eliberare a licenței de emisie și în eventualitatea în care o va obține, urmează să respecte prevederile legale și obligațiile pe care le are furnizorul de servicii media aflat în jurisdicția Republicii Moldova. Or, postul TV menționat supra are intenția să **fie retransmis** pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv prin intermediul Multiplexului național. La moment, „TV5 Monde” este retransmis prin intermediul distribuitorilor de servicii media audiovizuale.

3. Pct. 4 din proiect, care prevede completarea art. 25 din CSMA cu unele norme, considerăm că urmează a fi revizuit în întregime, deoarece, conform prevederilor CSMA și a Legii privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nr. 160/2011, Consiliul Audiovizualului eliberează licențe de emisie, iar potrivit definiției „*Licență de emisie – act permisiv emis de către Consiliul Audiovizualului prin care unui furnizor de servicii media, aflat în jurisdicția Republicii Moldova, i se acordă dreptul de a difuza un anumit serviciu media audiovizual liniar*”.

Difuzarea serviciului media audiovizual poate avea loc prin diverse mijloace electronice, cum ar fi: satelit, slot din multiplex, în cazul posturilor de radio – frecvență radio, prin intermediul distribuitorilor de servicii media, internet etc.

În cazul resurselor limitate ce aparțin statului, Consiliul Audiovizualului desfășoară concursuri prin care acordă dreptul furnizorilor de servicii media să utilizeze un slot din multiplex sau o frecvență radio pentru posturile de radio.

Astfel, este oportun ca alin. 2¹ – 2⁵ ale pct. 4 din proiect să fie reformulate, cu următorul cuprins.

„2¹ Dreptul de utilizare a sloturilor din Multiplex și/sau frecvențele radio pentru difuzarea serviciilor media audiovizuale de către furnizorii de servicii media este acordat de Consiliul Audiovizualului în bază de concurs, cu parametri tehnici din setul indicat în avizul organului central de specialitate al administrației publice.

2² Dreptul de utilizare a sloturilor din Multiplex și frecvențele radio pentru difuzarea serviciilor media audiovizuale de către furnizorii de servicii media este acordat pe perioada de valabilitate a licenței de emisie.

2³ Capacitatea disponibilă a multiplexului poate fi utilizată de furnizorii de servicii media în baza Deciziei Consiliului Audiovizualului și a licenței de emisie.

2⁴ Numărul furnizorilor de servicii media audiovizuale care vor utiliza un multiplex va depinde de posibilitățile tehnice ale multiplexului. Numărul furnizorilor de servicii media este stabilit în avizul organului central de specialitate al administrației publice, dar nu poate fi mai mic de 4 pentru televiziunea cu rezoluție standard și mai mic de 2 pentru televiziunea cu rezoluție înaltă.

2⁵ Serviciile media audiovizuale ale furnizorului public național de servicii media – Compania „Teleradio-Moldova”, și ale furnizorului public regional de servicii media – Compania „Gagauziya Radio Televizionu”, li se asigură posibilitatea includerii în multiplexul cu acoperire națională cu acces necondiționat, fără concurs. Cheltuielile de transmisiune a serviciilor media audiovizuale incluse în multiplex vor fi acoperite de furnizorul public de servicii media.”

4. După cum s-a menționat supra, Licența de emisie este un act permisiv. Revocarea dreptului de utilizare a slotului din multiplex nu echivalează cu retragerea licenței de emisie. Consiliul Audiovizualului, prin Decizia nr. 12/66 din 29.05.2020, a revocat dreptul de a utiliza slotul din rețeaua digitală terestră a Multiplexului A în cazul a 2 furnizori de servicii media care nu au utilizat slotul pe o perioadă îndelungată, deși au câștigat acest drept urmare a concursului. Respectiv, Consiliul nu a retras licența de emisie. Acești 2 furnizori de servicii media continuă să

activeze, iar serviciile media audiovizuale sunt difuzate prin intermediul distribuitorilor de servicii media și satelit.

Așadar, pentru a responsabiliza furnizorii de servicii media ce au câștigat dreptul de a folosi un slot din multiplex și în vederea utilizării acestui slot cu buna credință, considerăm că norma de la pct. 5 din proiect urmează a fi exclusă.

Totodată, propunem completarea pct. 4 din proiectul de lege, cu 2 alineate noi, cu următorul conținut: „2.⁷ *Furnizorii de servicii media care au câștigat dreptul de a utiliza un slot din multiplex au obligația să difuzeze serviciile media audiovizuale prin intermediul slotului în termen de maximum 1 lună de la data adoptării Deciziei Consiliului Audiovizualului prin care i-a fost acordat dreptul de utilizare a slotului. În cazul în care nu a început difuzarea în termenul respectiv, Consiliul Audiovizualului poate să revoce dreptul furnizorului de servicii media de a utiliza slotul din multiplex.*

2.⁸ *Furnizorul de servicii media poate solicita Consiliului Audiovizualului suspendarea difuzării serviciului media audiovizual pe o perioadă ce nu va depăși 3 luni. În cazul în care furnizorul de servicii media nu începe difuzarea prin multiplex în termen de 10 zile din ziua expirării termenului de suspendare, Consiliul Audiovizualului poate revoca dreptul furnizorului de servicii media de a utiliza slotul din multiplex.*”

5. Pct. 8 din proiect urmează a fi exclus, deoarece, conform prevederilor art. 2 alin. (4) din CSMA, „Subiecți ai prezentului cod sunt: a) furnizorii de servicii media aflați în jurisdicția Republicii Moldova; b) distribuitorii de servicii media aflați în jurisdicția Republicii Moldova; c) autoritatea de reglementare în domeniul serviciilor media audiovizuale; d) organele de supraveghere a activității furnizorilor publici de servicii media; e) furnizorii de servicii de platformă de partajare a materialelor video aflați în jurisdicția Republicii Moldova”, respectiv furnizorul de multiplex nu este subiect al CSMA.

6. Cu referire la Art. III din proiect, care prevede sistarea la 01 ianuarie 2022 a televiziunii în sistem analogic, în vedere asigurării accesului la serviciile media audiovizuale a populației, considerăm că Guvernul urmează să urgenteze procesul de achiziție a convertoarelor, pentru a fi redistribuite familiilor socialmente vulnerabile și procesul de informare a populației despre modalitățile de recepționare a televiziunii digitale.

Cu respect,

Liliana VIȚU-EȘANU

PREȘEDINTĂ